

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi leimaverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi tavarapassituksesta, kauppatmatkustajalle annettavasta todistuksesta ja pelikorteista suoritettavasta leima-

verosta. Samassa yhteydessä ehdotetaan leimaverolakiin tehtäviksi posti- ja telehallituksen organisaatiomuutoksista johtuvat tarkistukset.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Tavarapassitus

Leimaverolain 10 §:n mukaan tavarapassituksesta on suoritettava leimaveroa 15 markkaa. Tavarapassitus on tulliasiakirja, jolla tullaamaton tavara on lähetetty satama- tai tuontipaikkakunnalta sisämaan tullitoimipaikkaan tullattavaksi. Leimaveron tarkoituksena on alunperin ollut perä maahantuojalta ne valvontakustannukset, jotka tullaamattoman tavaran kuljettaminen paikasta toiseen aiheuttaa valtiolle.

Ulkomaan liikenne on laajentunut ja nopeutunut ja sitä on helpotettu useilla kansainvälisillä sopimuksilla, joihin myös Suomi on liittynyt. Muut sopimuksiin liittyneet valtiot eivät kannata tavaraliikenteen tulliselvitysasiakirjasta leimaveroa vastaavaa veroa. Leimaveron periminen onkin ristiriidassa sopimusten johdanto-osissa esitettyjen periaatteiden kanssa, jotka Suomi on sopimuksiin liittyessään hyväksynyt. Nykyisin tullaamattoman tavaran valvonnasta aiheutuvat kustannukset korvataan tullilaitoksen suoritteista perittävistä maksuista annetun asetuksen (333/79) mukaisilla maksuilla.

Tavarapassituksesta suoritettavasta leimaverosta aiheutuu käytännön hankaluuksia, jotka korostu-

vat erityisesti iltaisin ja viikonloppuisin, kun pankitkin ovat suljettuina.

Kun tavarapassituksen leimaveron periminen soveltuu huonosti nykyiseen liikenteeseen, kansainvälisiin sopimuksiin ja tulliselvitysmenettelyyn, ehdotetaan leimaveron perimisestä luovuttavaksi kumoamalla leimaverolain 10 §:n tavarapassitusta koskeva nimike.

1.2. Kauppatmatkustajan todistus

Leimaverolain 11 luvussa olevien säännösten mukaan ulkomaalainen, jolle ei ole myönnetty oikeutta harjoittaa Suomessa elinkeinoa tai ulkomailla vakinaisesti asuva Suomen kansalainen, joka joko omaan lukuunsa tai toisen nimiin tarjoaa kaupaksi tai myy tavaroita, on velvollinen suorittamaan hänelle annettavasta todistuksesta leimaveroa 600 markkaa kuukaudelta. Kauppata- vat ja markkinointikeinot ovat nykyisin erilaiset kuin leimaverolakia säädettäessä, jolloin leimaveron tarkoituksena oli korvata tuloverotus kauppatmatkustajan toimesta saaduista tuloista. Suomessa rajoitetusti verovelvollisten verotus on nykyisin lainsäädännössä säädelty ja kansainväliset sopimukset ovat muutoinkin vapauttaneet kauppatmatkustajat tällaisista veroista. Tullitoimipaikat eivät ole kantaneet tätä veroa ainakaan parin

viimeisen vuosikymmenen aikana. Tämän johdosta ehdotetaan leimaverolain 11 luku tarpeettomana kumottavaksi.

1.3. Pelikorttileimavero

Leimaverolain 59 §:n mukaan pelikorteista, Suomessa valmistetuista tai muualta tuoduista, maksetaan leimaveroa 5 markkaa korttipakalta. Leimaverolaissa yhtä vähän kuin leimaverolain soveltamisesta annetussa valtioneuvoston päätöksessä (663/43) ei ole säännöksiä siitä, miten leimavero peritään. Leimaveron periminen perustuu valtioneuvoston vuonna 1919 antamaan päätökseen, jota ei ole julkaistu edes asetuskokoelmassa, vaan siitä on vain ilmoitettu asianomaisille viranomaisille valtiovarainministeriön kirjeellä. Pelikorttien leimaaminen tapahtuu siten, että ruutuässä on lähetettävä Uudenmaan lääninhallitukselle, jolle myös leimaveron määrä on suoritettava. Uudenmaan lääninhallitus lähettää tämän jälkeen ruutuässä leimautettavaksi Suomen Pankin setelipainoon, josta se sulkunauhan mukana palautetaan tullitoimipaikkaan.

Kun leimaveron kannosta ei ole saatavana yleisesti ohjeita, joutuu maahantuojat itse selvittämään asian eikä aina saa neuvoja edes tulliviranomaisiltakaan. Omaan käyttöön tuodut pelikortit olisi myös ilmoitettava tulliviranomaiselle, jonka on kiinnitettävä leimamerkit koteloon ja mitätöitävä ne, minkä lisäksi ruutuässä on varustettava virkaleimalla. Sellaista leiman merkitsemistä, joka olisi sekä pysyvä että siisti, ei ole onnistuttu kehittämään. Matkustajien mukanaan tuomien korttipakkojen valvonta on myös ongelmallista. Monet matkustajat tuskin edes tietävät, että ostaessaan aluksilla yleisesti myytävänä olevan korttipakan heidän olisi ilmoitettava se leimaveron maksamista varten tullissa.

Sekä kauppatavarana maahantuotavien pelikorttien että myös matkatavarana tuotujen pelikorttien leimaaminen on hankalaa, aikaa vievää ja aiheuttaa tuottoonsa nähden huomattavia kustannuksia. Kun sellainen lainsäädäntö, jonka noudattamista ei voida valvoa ja jota yleisesti tiedetään rikottavan, ei ole suotavaa, ehdotetaan

pelikorttien leimaverosta luovuttavaksi kumoamalla leimaverolain 9 luku.

1.4. Organisaatiomuutoksista aiheutuvat tarkistukset

Posti- ja telelaitoksesta annetulla lailla ja asetuksella (61/81 ja 368/81) on posti- ja lennätinhallituksen nimi muutettu posti- ja telehallitukseksi. Myös keskusviraston toimivaltaa on asteittain siirretty posti- ja lennätinhallitukselle ja telepiirikonttoreille, jotka antavat nykyisin sellaisia toimituskirjoja, joita aikaisemmin antoi keskusvirasto. Tämän johdosta ehdotetaan leimaverolain 4 §:ään sisältyvässä kolmannessa viranomaisten ryhmässä olevan posti- ja lennätinhallituksen nimi muutettavaksi voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavaksi sekä neljanteen ryhmään lisättäväksi posti- ja telepiirikonttorit ja telepiirikonttorit.

2. Esityksen taloudelliset ja muut vaikutukset

Tavarapassituksesta kannetaan leimaveroa vajaa 2 miljoonaa markkaa vuodessa. Leimaveron perimisestä luopuminen vähentäisi kuitenkin hallintokuluja, viranomaisten työtä ja turhaa byrokratiaa niin paljon, että leimaveron tuoton väheneminen korvaantuisi tässä muodossa. Lisäksi tarkoituksena on ryhtyä perimään virka-ajan ulkopuolella annetuista tavarapassituksista tullilaitoksen suoritteista perittävistä maksuista annetun asetuksen mukaista maksua. Kauppatarkastajan todistuksesta ei viime aikoina ole peritty leimaveroa. Pelikorttileimaveron tuotto maahan tuoduista pelikorteista on noin 60 000 markkaa vuodessa.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitus saattaa voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 10 §:n *Kauppamatkustajalle* annettavaa todistusta ja *Tavarapassitusta* koskevat nimikkeet sekä lain 9 ja 11 luku,

sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n Kauppamatkustajalle annettavaa todistusta ja Tavarapassitusta koskevat nimikkeet 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (851/80) ja

muutetaan 4 §:ään sisältyvät kolmas ja neljäs viranomaisten ryhmä, sellaisina kuin ne ovat, kolmas viranomaisten ryhmä 2 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (862/77) ja neljäs viranomaisten ryhmä 23 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa (1007/81), näin kuuluviksi:

4 §

Viranomaiset, joiden toimituskirjoista leimaveroa on suoritettava, luetaan leiman määrän puolesta kuuteen ryhmään seuraavasti:

— — — — —

3 ryhmä:

Lääninhallitukset lääninoikeuksineen, väestörekisterikeskus, keskusrikospoliisi, suojelupoliisi, sota-arkisto, valtiokonttori, valtiontalouden tarkastusvirasto, verohallitus, tullihallitus, pankki-tarkastusvirasto, rakennushallitus, tuomiokapitulit, ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitus, kouluhallitus, ammattikasvatushallitus, valtion-arkisto, maakunta-arkistot, maatilahallitus, vesihallitus, metsähallitus, maanmittaushallitus, metsäntutkimuslaitos, tie- ja vesirakennushalli-

tus, autorekisterikeskus, ilmailuhallitus, ilmatieteen laitos, rautatiehallitus, posti- ja telehallitus, merenkulkuhallitus, elinkeinohallitus, patentti- ja rekisterihallitus, työsuojeluhallitus, tapaturmavirasto, sosiaalishallitus ja lääkintöhallitus.

4 ryhmä:

Henkikirjoittajat, poliisilaitokset, nimismiehet, apulaisnimismiehet, tullitoimipaikat, maanmittauskonttorit, maanmittaustoimistot, metsähallituksen piirikuntakonttorit, vesipiirien vesitoimistot, postipiirikonttorit ja telepiirikonttorit.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Helsingissä 9 päivänä syyskuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri Pekka Vennamo

Laki

leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 10 §:n *Kauppamatkustajalle* annettavaa todistusta ja *Tavarapassitusta* koskevat nimikkeet sekä lain 9 ja 11 luku,

sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n *Kauppamatkustajalle* annettavaa todistusta ja *Tavarapassitusta* koskevat nimikkeet 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (851/80) ja

muutetaan 4 §:ään sisältyvät kolmas ja neljäs viranomaisten ryhmä,

sellaisina kuin ne ovat, kolmas viranomaisten ryhmä 2 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (862/77) ja neljäs viranomaisten ryhmä 23 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa (1007/81), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Viranomaiset, joiden toimituskirjoista leimaveroa on suoritettava, luetaan leiman määrään puolesta kuuteen ryhmään seuraavasti:

3 ryhmä:

Lääninhallitukset lääninoikeuksineen, väestörekisterikeskus, keskusrikospoliisi, suojelupoliisi, sota-arkisto, valtiokonttori, valtionalouden tarkastusvirasto, verohallitus, tullihallitus, pankkitarkastusvirasto, rakennushallitus, tuomiokapitulit, ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitus, kouluhallitus, ammattikasvatushallitus, valtion-arkisto, maakunta-arkistot, maatilahallitus, vesihallitus, metsähallitus, maanmittaushallitus, metsäntutkimuslaitos, tie- ja vesirakennushallitus, autorekisterikeskus, ilmailuhallitus, ilmatieteen laitos, rautatiehallitus, posti- ja lennätinhallitus, merenkulkuhallitus, elinkeinohallitus, patentti- ja rekisterihallitus, työsuojeluhallitus, tapaturmavirasto, sosiaalihallitus ja lääkintöhallitus.

4 ryhmä:

Henkikirjoittajat, poliisilaitokset, nimismiehet, apulaisnimismiehet, tullitoimipaikat, maanmittauskonttorit, maanmittaustoimistot, metsähallituksen piirikuntakonttorit ja vesipiirien vesitoimistot.

3 ryhmä:

Lääninhallitukset lääninoikeuksineen, väestörekisterikeskus, keskusrikospoliisi, suojelupoliisi, sota-arkisto, valtiokonttori, valtionalouden tarkastusvirasto, verohallitus, tullihallitus, pankkitarkastusvirasto, rakennushallitus, tuomiokapitulit, ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitus, kouluhallitus, ammattikasvatushallitus, valtion-arkisto, maakunta-arkistot, maatilahallitus, vesihallitus, metsähallitus, maanmittaushallitus, metsäntutkimuslaitos, tie- ja vesirakennushallitus, autorekisterikeskus, ilmailuhallitus, ilmatieteen laitos, rautatiehallitus, posti- ja telehallitus, merenkulkuhallitus, elinkeinohallitus, patentti- ja rekisterihallitus, työsuojeluhallitus, tapaturmavirasto, sosiaalihallitus ja lääkintöhallitus.

4 ryhmä:

Henkikirjoittajat, poliisilaitokset, nimismiehet, apulaisnimismiehet, tullitoimipaikat, maanmittauskonttorit, maanmittaustoimistot, metsähallituksen piirikuntakonttorit, vesipiirien vesitoimistot, *postipiirikonttorit ja telepiirikonttorit*.

10 §

Seuraavat toimituskirjat tai viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan merkityt lupatodistukset, mikäli ne eivät ole leimaverosta vapaat, on 6 ja 8 §:ssä säädetyn leiman sijasta varustettava leimalla seuraavin määrin:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kauppamatkustajalle annettava todistus, niin-
kuin 66—68 §:ssä säädetään.

(Nimike kumotaan)

Tavarapassitus 15 markkaa.

(Nimike kumotaan)

9 luku. Pelikortit ja erinäiset voitot.

(9 luku kumotaan)

58 §.

Pelikorteista, Suomessa valmistetuista tai muu-
alta tuoduista, maksetaan leimaveroa 5 markkaa
kultakin korttipakalta.

11 luku. Kauppamatkustajan toimi.

(11 luku kumotaan)

66 §.

Jos ulkomaalainen, jolle ei ole myönnetty
oikeutta harjoittaa Suomessa elinkeinoa, tai ulko-
mailla vakinaisesti asuva Suomen kansalainen
tahtoo täällä joko omaan lukuunsa taikka toisen
nimiin tarjota kaupaksi tai myydä tavaroita heti
tai jälkeensä toimitettaviksi, olkoon velvolli-
nen hänelle annettavasta todistuksesta suoritta-
maan leimaveroa 600 markkaa jokaiselta kalente-
rikuukaudelta tai sen osalta, jonka kuluessa hän
haluaa sellaista tointa harjoittaa.

67 §.

Tässä luvussa säädetystä leimaverosta vapaa on
Suomessa pysyvästi asuva ulkomaalainen, jos hän
toimii sellaisen liikkeen palveluksessa, jonka koti-
paikka on Suomessa, tai sellaisen haaraliikkeen
palveluksessa, jonka ulkomainen liike on asiano-
maisella luvalla Suomeen perustanut. Niin ikään
on verosta vapaa ulkomaisen liikkeen johtaja tai
edustaja, jos liikkeellä on Suomessa elinkeino-
oikeuden saanut edustus, jonka välityksellä
myynti yksinomaan tapahtuu.

68 §.

Leimaveroa ei suoriteta sellaisesta kaupanteos-
ta, josta mainitaan 27 päivänä syyskuuta 1919
elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun
lain 2 §:n 5 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
198 .

